

„ECOUL” LITERAR-ARTISTIC

ingrijit de FLORICA CIURA-STEPAN

SPOVEDANIA*

— Bună ziua, bade Gavril!
 — Bună, măi Costache. Ce vânt te-aduce?
 — M'o trimăs domnu șâl să poștești 'mneata pân'la post, că-l cercetează pe Ion.
 — Care Ion, măi?
 — Apui Ion, ficiorul d'mitale.
 — Măi, lasă șaga și grăiește pentrucă mă chiamă.
 — Fără șagă bade Gavril! Il cercetează pe Ion; ci-că o furat un ceasornic dela jupân Iosub. Gavril al lui Toader Plăeșu lăsă toporul din mână și porni în urma jandarmului. Pe Ion, cel de al treilea copil al său, acum iarna când n'avea trebuință de dânsul, îl dase în slujbă la jupân Iosub, care avea crăsmă și dugheană lângă primărie. Și mergând pe drum, mult se minuna Gavril de isprava lui ficior-su.
 — Să mă facă dânsu de rușinea satului? Să mă arate copchiii cu degetul? Las' că-i arăt eu lui...
 La post era mare zarvă. Șeful il „cerceta” pe Ion, iar jupân Iosub, roșu la față, cu spume în colțurile gurii, se bătea cu pumnii în piept, repetând mereu aceiași frază:
 — Uite hoț aista, pungaș aista o furat ceasul meu! Așă să am iu bini dacă n'am coutat două zăli. Iu am crezut că l-am pus undeva, da' nu l-am pus nicăiri... Hoț aista l-o jurat, așă să trăiest iu!
 Cercetarea dură cam mult. Șeful il struni și pe Gavril, să afle dacă nu i-a lăsat lui ceasul. Ba chiar îi făcu și o perchezitie a-casă, — străbătând satul urmați de un alai de gură-cască — unde cotrobăi peste tot locul. Toate strădaniile însă, au rămas fără rezultat.
 Ion în acest timp se uita când la unul, când la altul, năucit de procedeele de anchetare, cu privirea unui om care merge din surpriză'n surpriză. Il văzu pe tat'su dând din mâini și amenințându-l furios, dar din toată vorbăria lui nu putu înțelege decât ultimele cuvinte:
 — Să-ți iei lumea'n cap, hoțule! Să nu te mai prind la casa mă că-ți rup chicioarele. Te ai apucat de furat, hai? Așă te-am învățat eu! Să te duci unde o dus mută lapa și suidu toată.
 Și Ion, băietan de optspezece ani, cam lălău, scăpat din mână jandarmilor cari nu-i putuseră găsi vina pe care nici n'o avea, plecă în lume...

După două zile de hoinăreală, chinuit de foame și de oboseală, ajunsese la un oraș.
 Era pe inoptate. Vitrinele luminoase, acea mișcare a mulțimii, a oamenilor mereu grăbiți, îl făcea să se uite în toate părțile, minunându-se la tot pasul, cu ochii mari deschiși și cu gura căscată... Uitase de foame și oboseală, uitase cine e, că e vagabond și că n'are nici unde să mănânce, nici unde să doarmă. Și față de atâtea surprize, față de atâtea minunății și de-atâtea lume, se simțea mic și stingher. Par'că se temea de acea lume sgortotoasă, de trecătorii îmbrăcați în blănuri, de casele cu geamuri așa de mari și luminoase...
 Umblă multă vreme în neștiere, ferindu-se din calea tuturor și totuși lovindu-se de toți. In-

și unul dintre cei doi, punându-se scula de jos și cuprins deodată de o furie oarbă, pândi momentul prielnic și dădu o lovitură de cuțit.
 Un geamăt... un horcăit... și apoi tăcere...
 Simțind sângele cald pe mâini și pe față, își veni în fire și dădu-și seama de fapta comisă, rămase îngrozit. Se repezi afară din casă și o luă la fugă, gonind în noaptea, în neștiere, ca un scos din minți, temându-se de el și de omorul ce-l făcuse.
 Zorile l-au apucat în marginea unei păduri. Se spălă de sânge la un isvor și vru să pornească mai departe. Nu isbuti, însă... Corpul îi era amorf, capul greu și îl durea de credea
 și unul dintre cei doi, punându-și coatele pe masă și aplecându-se înainte, îl întrebă:
 — Cum te chiamă, mă?
 — Ion Plăeșu. — Spunându-și numele iar începu să se teamă de el. Ce voiau dela dânsul de-i puneau atâtea întrebări?
 Celălalt, însă, continuă, uitându-i-se drept în ochi:
 — Mă Ion, uite ce treabă avem să-ți dăm. Noi doi avem un prieten și vrem să-l speriem în noaptea asta. Da, știi? Sperietură, un glumă... Mergem toți trei la dânsul și înainte de a intra înăuntru ne punem niște măști pe față, ca să nu ne cunoască. Pe urmă tovarășul meu descuie ușa și intrăm într'un antrețel. Tu iei cuțitul în mână, deschizi încet ușa dela odaia de culcare, te apropii de patul lui, îi pui o mână în piept, ridici cuțitul și-i spui că dacă cumva strigă, îl tai. Asta numai așa, ca să-l sperii.
 Noi, în vremea asta, îi furăm botinele și hainele și pe urmă fugim cu toții. El o să creadă că au fost hoții și o să înceapă a striga. Da' noi om fi cine știe unde... Și mâine dimineată îi duc hainele și botinele înapoi.
 Și după o pauză:
 — Ei ce zici?...Primești? N'ai a te teme de nimic, doară nu facem decât o glumă. Pe urmă câini n'are, nevastă n'are... Are numai un băiețel, da-i mic; iar noi pentru treaba asta te mulțumim.
 Ion se minună tare de gusturile orașenilor și se codea să facă o astfel de slujbă. Foamea însă îl chinuia grozav. Și auzind că unul din cei doi comandă ceva de mâncare, se gândi că ar fi bine întâi să mănânce și apoi să vadă ce e de făcut.
 După ce mâncără începură să inchine. Și Ion, pe măsură ce golea păharele, își dădea seama că treaba ce avea de făcut era foarte ușoară și foarte hazlie.
 Pe la o bucată de noapte plecără... Străbătură străzi liniștite și întunecoase până ce au ajuns în fața unei case frumoase, cu cerdac și grădiniță.
 Își puseră măștile pe față, lui Ion îi dădură cuțitul, întovărășit de o sumedenie de sfaturi, apoi unul încearcă să deschidă ușa.
 Odată această piedică înlăturată, au pătruns într'un antrețel nu tocmai mare. Ușa dela camera de culcare era în dreapta. Ion, băjbând cu mâinile, se îndreptă spre dânsa, dar, stângaciu, se împiedecă de un scaun, care se răsturnă cu sgomot. În liniștea nopții, sgomotul sună sinistru... Toți rămaseră pe loc, încremenind în poziția în care se aflau, ca și cum erau prefăcuți în stane de piatră de o vrăjitoare atotputernică. Își auzeau bătăile inimilor, ce li se păreau că fac un sgomot surzitor, asemeni unor ciocane pe o nicovală...
 Și în momentul când căutau să-și continue fapta, ușa camerei se deschise și o făptură albă, înaltă, își făcu apariția, luminându-și calea cu o lanternă, la lumina căreia îi văzu și — fără să mai piardă timp, — dădu o puternică lovitură de pumn celui cu cuțitul.
 Celălalt doi se repeziră la ea, urmând o luptă pe'ntunerice; neauzindu-se decât lovituri ce sunau înăbușit. Ion, clătănându-se,

Se așezară la o masă din fund

și unuia să se desfacă, se impleticeau.
 Mai făcu câțiva pasici și căzu în nesimțire...
 Fu găsit de niște copii mergeau cu oile la pășuni, fiindu-le mila de dânsul — după dorința baciului cu ei.
 Iar anii, trecură...
 (Vă trimă)
 Alexandru Pr...
 *) Apărută în revista „a elevilor clasei VII-a de „Grigore Ghica V. V.” de hoi, No. 3, Martie 1932.

și unuia să se desfacă, se impleticeau.
 Mai făcu câțiva pasici și căzu în nesimțire...
 Fu găsit de niște copii mergeau cu oile la pășuni, fiindu-le mila de dânsul — după dorința baciului cu ei.
 Iar anii, trecură...
 (Vă trimă)
 Alexandru Pr...
 *) Apărută în revista „a elevilor clasei VII-a de „Grigore Ghica V. V.” de hoi, No. 3, Martie 1932.

S'or îngrozi...*)
 s'or îngrozi
 n'tr'o zi
 sălbaticii împărați ai ferului
 de isprăvile cutropitoare-ale minerului...
 foamea ce gîlgăe, roade și latră,
 acumă în el, —
 cu ghiare de oțel
 îl va zgudut n'tr'o zi
 și n'o mai rămânea, cit vezi pe-aci
 piatră de piatră...
 împărații cu pistrul și fără de pistrul
 ai fierului,
 nu văd, din palatele în care se 'nchid.
 cum crește mereu, pe orișice zid,
 pumnul uriaș, năprasnic, al minerului.

Iacob Hampu
 în groapa rinjită de unde scot cărbunele
 să dau de prinz și de cină locomotivelor
 cu răsuflarea seacă,
 cu fulgere în trupu-mi de flăcău,
 m'opresc o leacă
 și-mi pare rău
 că nu-s un uriaș din dinamită plămădit
 cu pumni de foc
 să răsar năprasnic, la noroc,
 pe neașteptate,
 prin bănci, prin palate,
 prin cuiburi de jaf și răsfăț, —
 pe trintori toți de gături să-i inhăț,
 cu pumnul-mi de fer,
 crîncen socoteală să le cer,
 io,
 Iacob Hampu,
 rob neghib,
 miner
 cu inima și vorba verde
 om care nu mai are, pe lume ce pierde...
 Aron Cotruș

*) Din volumul „MINERUL”

O istorie interesantă
 Domnia Regelui Carol I — va multe volume, cari vor fi și istorisită de d-nii Mihail Polihroniade și Alexandru Christian Teil, talentații și cunoscuții publiciști — savurați în revistele aparute în ultimii ani.
 Primul volum a apărut, în editura „Vremea”, și cuprinde zece ani din domnia înălțului Rege al României.
 Opăra întregă va apăre în mai

document privind evoluția nostru de azi.
 Recomandăm călduros cărții noastre să-și procure acest tratat de istorie, asupra căreia reveni curând cu un volum nouit.
 Cartea tinerilor scriitori n'are să lipsească din biblioteca unui intelectual român.

Curs

